

Lupiner, lupiner, lupiner

Den som nu färdas längs Ekängsvägen kan inte undgå att se de enorma fält av blommande lupiner som breder ut sig längs vägen och järnvägen. En imponerande och färggrann syn i blått och lite vitt.

Lupinen eller blomsterlupinen (*Lupinus polyphyllus* = den mångbladiga lupinen) som den egentligen heter kommer från Nordamerika och har på senare tid fått en mycket stor spridning framför allt längs vägar och järnvägar. Den vill nämligen helst ha grusig och väl-dränerad mark. Våra inhemska vägblommor prästkragar, fibblor, blåklockor och midsommarblomster får maka på sig för den här rabattrymningen. Blomsterlupinen är nämligen en s.k. invasiv art som i likhet med en annan invasiv art - som väl inte behöver namnges - snabbt förökar sig och undertrycker annat liv för att bli ensam herre på täppan.

För lupinens del, liksom för den andra arten, är det frågan om att skapa förutsättningar för snabb tillväxt genom att aktivt skaffa sig näring. Lupinen gör den med hjälp av sina husdjur, de kvävefixerande bakterierna *Bradyrhizobium lupini* som den härbärgerar i knölar i rötterna. De kan nämligen ta hand om det fria kvävet i luften och göda växterna. Den snabba tillväxten gör att andra arter får svårt att hävda sig, bara några få, t.ex. hundkäx, klarar av att sticka upp mellan lupinplantorna.

På de naturliga växtplatserna i Nordamerika är lupinen inte något problem. Där finns nämligen naturliga bekämpare i form av olika insekter, bl.a. fjärilslarver.

Grizzlybjörnarna har visat sig vara förtjusta i lupinens rötter! I Sverige liksom i hela Europa i övrigt saknas såväl de reglerande insekterna som grizzlybjörnar, vilket gör att den ekologiska balansen rubbas och lupinen kan ta överhand.

Lupinerna blommar längs Ekängsvägen. 28/6 2015. Foto: Einar Marklund

Man inser lätt att det inte är lätt att bli av med lupinerna längs vägarna när de väl fått fotfäste. Vi får nog acceptera att vårt nya midsommarblomster som kommer från Nordamerika kommer att ersätta prästkragar, fibblor, blåklockor och inhemska midsommarblomster. En fördel är att det inte är någon risk att den utrotas om man plockar sig en bukett. Lite märkligt är det dock att det fortfarande säljs lupinfrön och lupinplantor i våra handelsträdgårdar. Men ett förbud mot det skulle i dagsläget kännas mycket meningslöst. Förr eller senare kanske någon effektiv naturlig lupinbekämpare letar sig till Sverige? Men väl mindre sannolikt grizzlybjörnar.

Så ut och plocka midsommarbuketter med lupiner – hur mycket som helst!

Einar Marklund